البيان والإيضاح
في
حكم ترك
الصلاة

تأليف:

منصور بن عبد العزيز السماري

PROPIS OSTAVLJANJA
NAMZA

Autor:

Mensur Ibn Abdelaziz Es-Simari

Priprema i obrada:
Safet Suljić
Fakultet Šerijatskih Nauka
ISLAMSKI UNIVERZITET U RIYADU

1

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

Sva zahvala pripada samo Allahu Uzvišenom, na Njega se oslanjamo, od Njega pomoć tražimo i Njemu se vraćamo. Allahu se utječem od zli dijela i duša naših. Koga Allah uputi njemu nema zablude, a koga ostavi u zabludi njemu nema upute. Svjedočim da nema drugoga Boga sem Allaha i On nema sudruga, te svjedočim da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, njegov rob i njegov poslanik - neka je mir i spas na Njega i Njegovu porodicu, časne ashabe i sve sljedbenike do Sudnjega dana!

A zatim:

Namaz je najjasni Farz (stroga obaveza), obilježje ove vjere, on je granica između muslimana i mušrika, i nije moguće da on (mušrik) bude od pripadnika ovoga ummeta osim ukoliko

izgovori šehadet i počne da obavlja namaz. Allah je ovu vjeru i njeno postojanje vezao direktno za postojanje i opstanaka namaza, pa sve dok je klanjača i namaza biće i ove vjere. Ukoliko bi ovo teško i veliko breme ostavili svi, to bi bio ustvari znak ostavljanja vjere cijele. On je stup vjere, koja ne počiva i ne opstoji osim na njemu (na stubovima) – pa kada bude ostavljen tada je i vjera ostavljena. To je prva stvar koju je Allah propisao od ibadeta i prvo za šta će čovjek biti pitan, pa ako bude primljen primljena su sva druga dijela! To je zadnja stvar koju je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oporučio svome ummetu kada je napuštao ovaj dunjaluk i to je posljednje što će se izgubiti od vjere pa kada se izgubi – izgubljena je i vjera!!! Allah je namaz propisao i naredio i poslanicima prije.

U tom kontekstu su i riječi Musau, alejhi selam:

ٹ ڈ چ ٻ ٻ ٻ پ پ ٻ ٻ پ پ ٻ ٻ
ٿ ٿ ٺ ٺ ٿ چ طه: ١٣ - ١٤

„Ono što ti se objavljuje slušaj! Ja sam, uistinu Allah, drugog boga, osim Mene, nema; zato se samo Meni klanjaj i molitvu obavljaj - da bih ti uvijek na umu bio!“

Također, spominjući Ibrahima, alejhi selam, kada se je uputio ka Mekki sa Ismailom i njegovom majkom rekao je Allah Uzvišeni:

ٹ ڈ چ ڍ ڎ ڏ ڐ ڑ ڒ ړ ڔ ڕ ږ ڗ ک
ک ک ڪ ګ ڬ ڭ ڮ گ ڰ ڱ ڲ ڳ
ڳ ڳ چ إبراهيم: ٣٧

„Gospodaru naš, ja sam neke potomke svoje naselio u kotlini u kojoj se ništa ne sije, kod Tvoga Časnog hrama, da bi, Gospodaru naš, molitvu

obavljali; zato učini da srca nekih ljudi čeznu za njima i opskrbi ih raznim plodovima da bi zahvalni bili.“

Opisujući poslanike rekao je Allah Milostivi, Samilosni:

مريم: ٥٨

“To su ti vjerovjesnici koje je Allah milošću Svojom obasuo, potomci Ademovi i onih koje smo sa Nuhom nosili, i potomci Ibrahimovi i Israilovi, i onih koje smo uputili i odabrali. Kad bi im se ajeti Milostivog čitali, oni bi licem na tle padali i plakali.”

Zatim je Uzvišeni spomenuo sve poslanike da su namaz obavljali i da su se Allahu time približavali, pa kaže:

مريم: ٥٩

„A njih smijeniše zli potomci, koji molitvu napustiše i za požudama pođoše; oni će sigurno u dolini Gajj[1] završiti!“

Svi Allahovi poslanici su klanjali pet dnevni namaza u njegovom vremenu kao što je to učinio Džibril, alejhi selam, Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, u prvom danu u prvom njegovom vremenu, potom drugi dan u zadnjem njegovom vremenu a zatim je rekao:

[1] Gajj je dolina u Džehennemu.

„O Muhammed, vrijeme namaza je između ova dva vremena, ovo je vrijeme tvoje (vrijeme za namaz) i vrijeme poslanika prije tebe.“[2]

I nema vjere osim sa ovim ruknom islama, a na ovo upućuju i jasni tekstovi iz Kur'ana i Sunneta a također i Idžma' selefa od ashaba, radijjallahu anhum, spram ostavljača namaza, te da je on Kafir kao i njegovo izlaženje iz okvira ummeta ostavivši ovaj rukn.

Ovo sam pojasnio u poglavljima kako slijedi:

- Prvo poglavlje: Dokazi iz Kur'ana i Sunneta.
- Konsenzus (Idžma') ashaba, radijjallahu anhum.
- Šubhe (sumnje) i odgovor na njih.
- Odgovor na dokaze onih koji su suprotnoga stava.

PRVO POGLAVLJE

[2] Bilježi Abdurezak u Musanefu 1/531 i imam Ahmed u Musnedu 1/333 i Ebu Davud u Sunenu 1/274 i Tirmizi u Sunenu 1/278-280 i Ibn Huzejme u Sahihu 1/169 i Hakim u Mustedreku 1/193

DOKAZI IZ KUR'ANA I SUNNETA

1. Rekao je Allah Uzvišeni:

ٹ ڈ ڇ ٱ ب

ٻ ٻ پ ڀ ڀ ڀ ڀ ٺ ٺ ٺ ڇ القلم: ٤٢ - ٤٣

“Na Dan kada se otkrije potkoljenica i kada budu pozvani da licem na tle padnu pa ne budu mogli, oborenih pogleda i sasvim poniženi biće nevjernici, - a bili su pozivani da licem na tle padaju dok su živi i zdravi bili.”

Dok u vjerodostojnim zbirkama hadisa od imama Buharia i Muslima, rahimehumullahu, prenosi se hadis od Ebu Seida El Hudrija, radijjallahu anhu, merfuan i spomenuo je hadis sve dok riječi:

„Pa će slijediti svaki ummet ono što je na dunjaluku obožavao, te će ostati samo ovaj ummet (ummet Muhammeda) i sa njima Munafici (pa sve do riječi)... Pa će Allah subhanehu ve te'ala da otkrije svoju potkoljenicu, i niko neće ostati stajati od tih ljudi a da mu neće biti naređeno da padne na sedždu Allahu, a neće ostati stajati niko ko je to činio na dunjaluku iz bogobojaznosti osim munafika koji su to činili iz Rijaluka (pretvaranja) i njima će Allah dati da im se leđa ukoče te neće moći da mu sedždu učine...“

Ovo je stanje munafika (dvoličnjaka) koji su činili sedždu na dunjaluku pretvarajući se – između njih i sedžde je napravljena prepreka (onemogućeni su) jer nisu to činili na dunjaluku svojevoljno bez pretvaranja pa kavo je tek stanje onoga koji je bio pozvan da pada na sedždu na dunjaluku pa nije to činio?!

Nema sumnje, da takav nije od ovoga ummeta a niti od munafika (koji će biti na sudnjem danu među vjernicima) te se obznanjuje svima nama da je on od Kafira (nevjernika) kojima su leđa ukočena, rekao je Allah dželle dželalluhu:

ٹ ڈ چ □ □ □ □ □ □ ﰈ چ المرسلات: ٤٨

“I kad im se govorilo: "Budite prema Allahu ponizni (padajte na sedždu)!" - oni to nisu htjeli biti!“

I rekao je Uzvišeni:

ٹ ڈ چ ۆ ۈ ۇ ۋ ې ې ۅ چ الانشقاق: ٢١

„I zašto, kada im se Kur'an čita, na tle licem ne padaju?!“

Allah je učinio namaz jasnim dokazom i rastavljačem između pripadnika Kufra i pripadnika Islama, a također i između pripadnika (nosioca) imana i munafika na dunjaluku i na ahiretu.

2. Opisao je Allah munafike (liemjere) riječima:

ٹ ڈ چ ڃ ڃ چ چ ڇ ڇ ڍ ڌ ڌ ڎ ڎ ڈ
ڈ ژ ژ چ النساء: ١٤٢

„Kada ustaju da molitvu obave, lijeno se dižu, i samo zato da bi se pokazali pred svijetom, a Allaha gotovo da i ne spomenu.“

A u vjerodostojnoj zbirci hadisa od imama Muslima bilježi se hadis od Ebu Hurejre, radijjallahu anhu, da je rekao:

قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- يَقُولُ «تِلْكَ صَلاَةُ الْمُنَافِقِ يَجْلِسُ يَرْقُبُ الشَّمْسَ حَتَّى إِذَا كَانَتْ بَيْنَ قَرْنَىِ الشَّيْطَانِ قَامَ فَنَقَرَهَا أَرْبَعًا لاَ يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهَا إِلاَّ قَلِيلاً».

„To je namaz munafika, sjedi i čeka da kada sunce bude između Šejtanovi rogova, ustane i klanja četiri rekata poput ptice koja jede hranu (kljuca) i ne spominje Allaha osim malo.“[3]

I ovo je stanje i ophođenje munafika prema namazu!!!

Svako onaj ko bude obavljao namaz poput gore spomenutog stanja da čeka sunce da skoro zađe, te da klanja tako brzo kao što to ptica jede hranu (kljuca), i ne ustaje na namaz svjesno u ime Allaha – ta on je kafir, jasnog (vidljivog) kufra.

3. Bilježe imami Buhari i Muslim hadis od Ebu Hurejre, radijjallahu anhu, da će Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na Sudnjem danu prepoznati svoj ummet tako što će oni da dođu do njegova vrela a na njima će biti tragovi od abdesta (bijelilo).

   Pa će biti upitan ko da priđe vrelu? Na to će Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reći: „Moj ummet, moj ummet.“ Pa će Mu biti rečeno: „Ti ne znaš šta su uradili (učinili) poslije tebe!“

   Pa iz rečenoga proizlazi da onaj ko bude ostavio namaz on je u stvari i ostavljač abdesta bez imalo sumnje i njega odnosno

[3] Sahih Muslim 2/110

takvoga neće prepoznati Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na Sudnjem danu niti će pitati za njega i takav je Kafir – Murted (otpadnik) bez dileme.

4. Rekao je Allah Uzvišeni kudeći i opisujući stanje kafira:

القيامة: ٣١ - ٣٢

"Nije vjerovao nije molitvu obavljao, nego je poricao i leđa okretao."

I pošto je značenje islama ustvari potvrda vijesti i naredbe kao i povođenje za tim onda suprotno tome biva poricanje i u laž utjerivanje (okretanje). U ajetu je laž suprotna potvrdi i povođenju, dok je okretanje ustvari ostavljanje namaza – i to je nesreća i propast.

Rekao je Allah Uzvišeni:

الليل: ١٥ - ١٦

„Zato vas opominjem razbuktalom vatrom, u koju će ući samo nesretnik, onaj koji bude poricao i glavu okretao."

I rekao je, dželle džellalluhu, pojašnjavajući koje sretan i koje taj ko je uspio:

الأعلى: ١٤ - ١٦

„Postići će šta želi onaj koji se očisti i spomene ime Gospodara svoga pa molitvu obavi!"

Uspio je onaj ko svoje riječi poprati dijelom, i ovo je Allahova vjera s kojom je poslao poslanike i spustio knjige te kaže gospodar svjetova stavivši pečat na ovo:

ٹ ڈ چ پ ٻ ٻ ٻ ڀ ڀ ٺ ٺ ٿ ٿ ٿ ٿ

چ الأعلى: ١٨ – ١٩

„Ovo, doista, ima u listovima davnašnjim, listovima Ibrahimovim i Musaovim.“

I ne koristi potvrda bez da se ne povede za tim dijelom (neophodno je da riječi prate dijela, potvrdu postupak). Iblis je kafir po jasnim Kur'anskim tekstovima a njegov kufr (nevjerstvo) je ustvari posljedica oholosti i ne prihvaćanja činjenja sedžde Ademu, alejhi selam, a nije posljedica ne vjerovanja u tu naredbu niti prihvaćanja iste, rekao je Allah, Uzvišeni, govoreći o nevjernicima:

ٹ ڈ چ ۆ ۆ ۇ ۇ ۈ ۈ ۉ ۉ ۋ ۋ چ الأنعام: ٣٣

„Oni, doista, ne okrivljuju tebe da si ti lažac, nego nevjernici poriču Allahove riječi.“

Odnosno: Oni znaju i priznaju da si ti ISKREN, ali zulumćari žele da Allahove riječi u laž utjeraju, i ako znaju da je to ISTINA.

Rekao je Allah opisujući Faraona i njegov narod:

ٹ ڈ چ ٱ ٻ ٻ ٻ ٻ پ پ پ پ ڀ ڀ
ڀ ڀ ٺ ٺ چ النمل: ١٤

„I oni ih, nepravedni i oholi, porekoše, ali su u sebi vjerovali da su istinita, pa pogledaj kako su skončali smutljivci.“

Allah je također spomenuo Jevreje i njihovo jasnu spoznaju i znanje o Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem:

ٹ ڈ چ ٱ ٻ ٻ ٻ ٻ پ پ پ ڀ ڎ چ البقرة: ١٤٦

„Oni kojima smo dali Knjigu znaju Poslanika kao što sinove svoje znaju.“

Od ove spomenute vrste kufra, jeste i kufr Ebu Taliba, on je znao i spoznao stvarnost da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, iskren - to je i potvrdio, sam rekao u svome šieru (pjesmama). I svi ovi su kafiri i nisu spoznajom istine ušli u islam, jer nisu se poveli za Allahovim naredbama koje ne mogu počivati na osnovama ako nema namaza.

Rekao je Uzvišeni, Slavljeni:

ٹ ڈ چ ڍ ڌ ڌ ڎ ڎ ڏ ڏ ژ ژ ڑ ڑ ک
ک ک ک گ گ چ السجدة: ١٥

“U Naše riječi vjeruju samo oni koji, kad se njima opomenu, licem na tle padaju, i koji Gospodara svoga veličaju i hvale i koji se ne ohole.”

U ovom ajetu nije rečeno kada se opomene ajetima samo ih priznaju, nego oni to i čine i povode se za tim naredbama a Allah je učinio posebni obilježjem i napravio razliku i vjernike počastio da mu na sedždu padaju.

Rekao je Uzvišeni:

ٹ ڈ چ   چ
الروم: ٣١

“Obraćajući Mu se predano! Bojte se Njega i obavljajte molitvu, i ne budite od onih koji Mu druge ravnim smatraju!”

I pojasnio je Uzvišeni da je znak (oznaka) mušrika njihov čin ostavljanja namaza.

Allah je strogu kaznu obećao onome ko ostavi namaz, i to još na jeziku Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, odnosno da ostavljača namaza taj čini izvodi iz imana i nema druge stroge obaveze koja jasno rastavlja kufr i iman mimo NAMAZA.

5. Od Džabira Ibn Abdullaha, radijjallahu anhuma, se prenosi da je rekao: Čuo sam Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem da kaže:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ أَوْ الْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ.

"Između čovjeka i između Širka ili Kufra je ostavljanje namaza."[4]

6. Od Burejde Ibn Husejba, radijjallahu anhu, se prenosi da je rekao:

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ.

"Ugovor između nas i njih je namaz, pa koga ostavi počinio je Kufr."[5]

Pa je iz kruga imana izveden svako onaj ko prekine vezu sa imanom, tako Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ne

[4] Bilježi imam Ahmed 23/365 imam Muslim 1/88

[5] Bilježi imam Ahmed 38/20

bih napadao neki narod (područje) sve dok ne svane pa ukoliko bi čuo ezan ostavio bih ih, a ako ne ne bih čuo udario bi na njih.[6]

Istu stvar praktikovao je i Ebu Bekr Es-Sidik, radijjallahu anhu,[7] i to je najjasni vid Tevhida, granica između nosioca imana i nosioca kufra.

7.U vjerodostojnim zbirkama hadisa imama Buharije i Muslima bilježi se hadis od Ubade Ibn Samita, radijjallahu anhu, da je rekao: *"Pozvao nas je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, da mu damo prisegu, pa smo dali. A od stvari na koje smo dali prisegu jeste potpuna pokornost i poslušnost u onome što volimo i mrzimo, pokornost u poteškoći i lahkoći pa je to ostavilo veliki trag na nama, te da se ne borimo protiv onih koji imaju vlast (naši vođa) te je dodao alejhi selam:*

„Osim da vidite kod njih jasan kufr, a za to imate kod Allaha Burhan (jasan dokaz).“

U sahih Muslimu bilježi se hadis od Ummu Selem, radijjallahu anha, da je rekla, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّهُ سَتَكُونُ أُمَرَاءُ تَعْرِفُونَ وَتُنْكِرُونَ فَمَنْ أَنْكَرَ فَقَدْ بَرِئَ وَمَنْ كَرِهَ فَقَدْ سَلِمَ وَلَكِنْ مَنْ رَضِيَ وَتَابَعَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا نُقَاتِلُهُمْ قَالَ لَا مَا صَلَّوْا لَكُمْ الْخَمْسَ.

„Biće vam postavljani emiri (vođe), pri kojima će biti djela koja su vam draga, ali i onih koja su vam

[6] Bilježi imam Buhari u Sahihu od Enesa radijjallahu anhu

[7] Bilježi Muhammed Ibn Nasr u dijelu Tazimu Kadru Es-Sala 2/923

mrska, tako da ko srcem bude mrzio (takve postupke) – biće pošteđen; ko protiv takvih djela bude govorio – biće spašen, ali loše je ko (takva djela) bude prihvatio i njima zadovoljan bude bio...?! Rekoše: Zar se nećemo boriti protiv takvih? Reče: Ne, sve dok budu obavljali namaz!“[8]

I ovaj hadis je dokaz da ostavljanje namaza kufr, a oni koji ga ostave su nevjernici, a mi zato imamo u Allahovoj knjizi jasan dokaz (Burhan).

7. Od Muaz Ibn Džebela, radijjallahu anhu, se prenosi da je rekao, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَـلٍ قَـالَ قَـالَ: "رَأْسُ الْأَمْرِ الْإِسْلَامُ وَعَمُودُهُ الصَّلَاة..."

„Kruna (vrhunac) svega je islam a njegova osnova (stup) je namaz...“[9]

Pa kao što je to slučaj sa šatorom ukoliko padne njegov nosač, oslonac pada i sve drugo također i namaz u islamu, kao što je značenje hadisa od Enesa Ibn Malika, radijjallahu anhu u kome kaže Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

نقله السيوطي فـي "الجـامع الصـغير" عـن الطبراني، ولفظـه: "أول مـا يُحاسـب بـه العبد يوم القيامة الصـلاة، فـإن صـلحت صلح له سائر عملـه، وإن فسـدت فسـد سائر عمله".

"Prvo za što će čovjek biti pitan na Sudnjem danu je namaz, pa ako bude ispravan bit će i ostala

[8] Bilježi imam Ahmed 44/149

[9] Bilježi imam Ahmed 5/231 i Tirmizi 5/12

dijela. A ako ne bude ispravan, neće biti ni ostala dijela."[10]

DRUGO POGLAVLJE

KONSENZUS (IDŽMA') ASHABA RADIJJALLAHU ANHUM

Preneseno je od ashaba Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je ostavljač namaza Kafir, i ne spominje se niti od jednog od njih stav suprotan tome.

Od Misver Ibn Mahrema i Ibn Abbasa, radijjallahu anhuma, se prenosi da su došli kod Omer Ibn Hattab,a radijjallahu anhu, kada je bio uboden, te kada je osvanula zora, a on je bio izgubio svijest počeli su da ga dozivaju i da ga bude, no on se nije budio. Pa su neki od njih rekli, ako ne može nikako drugačije da ga probudite, spomenite mu namaz, pa su rekli: O vođo pravovjernih: Namaz, namaz te se probudi (trznu) i reče:

„Namaz, namaz... da, nema časti (vrijednosti) u islamu onaj ko ostavi namaz.“ Te je klanjao a njegove rane su krvarile.[11]

Od Ebu Melha El-Hezlija, radijjallahu anhu, se prenosi da je rekao: Čuo sam Omera, radijjallahu anhu ,da kaže: *„Nema islama onaj ko ne klanja.“*[12]

[10] Bilježi Taberani u Mu'džemu El-Evsat

[11] Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/982-896

[12] Bilježi Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/897

I ovo je govor Omera, radijjallahu anhu, u prisustvu ashaba, radijjallahu anhum - oni su svi to prihvatili i niti jedan od njih nije to porekao!

Od Vehba Ibn Munebiha, radijjallahu anhu, se prenosi da je on pitao Džabir Ibn Abdullaha, radijjallahu anhuma:

„Da li među klanjačima ima Taguta? Pa je rekao: Ne. Te sam ga pitao da li među njima ima mušrika? Pa je rekao: Ne, te me je obavijestio da je čuo Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: "Između čovjeka i između Širka ili Kufra je ostavljanje namaza.", te sam ga pitao: Jeste li vi smatrali (gledali na) grijehe Širkom? Rekao je: Ne, da Allah sačuva od toga! I nisu smatrali da među klanjačima ima mušrika."[13]

A ovo također prenosi i Ebu Zubejra, radijjallahu anhu, da je rekao, čuo sam čovjeka kako pita Džabira, radijjallahu anhu: Da li ste vi smatrali i gledali grijehe da su širk? Pa je rekao: Ne.

A bio je i upitan šta je između čovjeka i širka? Pa je rekao: *„Ostavljanje namaza."*[14]

Rekao je Mudžahid Ibn Džebr, rekao sam Džabiru Ibn Abdullahu, radijjallahu anhuma: *„Šta je pravilo razliku između imana i kufra od dijela za vremena Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem? Pa odgovorio: Namaz."*[15]

Rečeno je Abdullah Ibn Mesudu, radijjallahu anhu: Allah je mnogo (često) puta spomenuo u Kur'anu namaz:

---

[13]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/875-876

[14]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/904

[15] Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/877

ﭧ ﭨ ﭽ ﮍ ﮎ ﮏ ﮐ ﮑ ﮒ ﭼ المعارج: ٢٣

„Koji molitve svoje budu na vrijeme obavljali.“

ﭧ ﭨ ﭽ ﮗ ﮘ ﮙ ﮚ ﮛ ﭼ الأنعام: ٩٢

“I o molitvama svojim brigu brinu.”

Pa je rekao: “To se odnosi na namaska vremena (čuvanje istih).” Na što su mu rekli: O oče Abdullahov zar se ovo ne odnosi na ostavljanje namaza? Pa je rekao: „Ne, ostavljanje namaza je KUFR.“[16]

Te se od njega također prenosi da je rekao, radijjallahu anhu:

„Ko ostavi namaz on nema vjere!“[17]

Od Ebu Derda', radijjallahu anhu, se prenosi da je rekao:

„Ko ostavi namaz taj nema vjere!“[18]

Od Ibn Abbasa, radijjallahu anhuma, bilježi se da je rekao:

„Ko ostavi namaz, on je počinio Kufr.“[19]

Od Abdullaha Ibn Šekika, rahimehullahu, se prenosi da je rekao:

„Nisu ashabi Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ništa smatrali (gledali) kufrom od dijela ukoliko bi se ostavila osim namaza.“[20]

---

[16]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 1/136-138

[17]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/898-899

[18]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/903

[19]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/900

[20] Bilježi imam Tirmizi 5/14 iMuhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/904-905

Rekao je Hasan El-Basri, rahimehullahu: *„Preneseno mi je da su ashabi Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, govorili: Između čovjeka i između širka je ostavljanje namaz bez opravdanja (šerijatski opravdanog razloga).“*[21]

I ovo je konsenzus koji se prenosi od ashaba Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o kufru ostavljača namaza i ovo ustvari derogira pokušaj tevila (traženja opravdanja) svakoga onoga ko to pokuša da opravda ili drugačije protumači.

Također, bilježi se od tabina i oni poslije njih tekfir ostavljača namaza.

Od Mi'kala Ibn Ubejdullaha El-Džezrija, rahimehumullahu, se prenosi da je rekao: Rekao sam Nafiji: *„Čovjek priznaje da je istina ono što je Allah objavio i što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pojasnio a potom kaže: Ja ostavljam namaz, a znam da je to istina od Allaha Uzvišenog? Pa je rekao Nafia: „To je kafir“ a zatim je svoju ruku otrgnuo od moje od bijesa i ljutnje.“*[22]

Od Seida Ibn Džubejra, rahimehullahu, se prenosi da je rekao:

„Ko ostavi namaz namjerno on je Kafir.“[23]

Od Ejuba Es-Sihtijanija, rahimehullahu se prenosi, da je rekao:

„Ostavljanje namaza je kufr oko čega nema razilaska.“[24]

---

[21] Bilježi Hilal u Sunenu 4/142

[22]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/924

[23]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/889

[24]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/925

Od Jahje Ibn Meina, rahimehullahu, se prenosi da je rekao: Rečeno je Abdullah Ibn Mubareku: Ovi ljudi govore: Ko ne posti i ko ne klanja a to priznaje kao obavezu (propis) – on je mu'min potpunoga imana! Pa je rekao Abdullah: *„Mi ne govorimo kao što govore ti ljudi! Kažemo: Ko ostavi namaz bez opravdanja tako da njegovo vrijeme (vrijeme namaza) uđe u drugo namasko vrijeme – on je Kafir.“*[25]

A pod značenjem riječi ovi ljudi misli i odnosi se na Murdžije.

Upitan je Ahmed Ibn Hanbel, rahimehullahu, o onome ko ostavi namaz namjerno: Pa je rekao: *„Ne tekfirimo nikoga zbog grijeha osim ostavljača namaza koji to čini svjesno (namjerno). Pa ukoliko ostavi namaz da prođe njegovo vrijeme i uđe u drugo namasko vrijeme traži se od njega (tri puta) da se pokaje.“*[26]

Upitan je Sadik Ibn Fadl o ostavljaču namaza, pa je rekao:

„Kafir“.[27]

Rekao je Ali Ibn Medini, rahimehullahu: *„... ostavljanje namaza je kufr, nije ništa od dijela ukoliko se ostave kufr osim ostavljanja namaza i ko ga ostavi on je kafir, kojeg je dozvoljeno ubiti.“*[28]

Rekao je Ebu Abdullah Ibn Nasr El-Mervezi, rahimehumullahu: Čuo sam Ishaka Ibn Rahaveja da kaže: *„Ispravnim putem se prenosi od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi*

[25]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/926-927

[26]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/927

[27]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/929

[28] Šerh Itikad Ehlu Sune od Lalikaia 5/963

ve sellem, da je ostavljač namaza kafir a to je ustvari bio stav uleme nakon Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, sve do današnjih dana, da je ostavljač namaza koji to čini namjerno, svjesno bez opravdanog šerijatskog razloga tako da njegovo vrijeme prođe KAFIR.“[29]

* * *

TREĆE POGLAVLJE

[29]Muhamed Ibn Nasr u dijelu: "Ta'zimu Kadru Salah" 2/929

ŠUBHE (NEJASNOĆE) OKO OSTAVLJAČA NAMAZA I ODGOVOR NA NJIH

PRVA ŠUBHA:

Riječi nekih: Šerijatski tekstovi koji upućuju na kufr ostavljača namaza su ustvari spuštani i odnose se na onoga ko zaniječe obaveznost namaza kao šerijatskog propisa!!!

Ova konstatacija neispravna je sa nekoliko aspekta:

- U ovome stavu je ustvari nijekanje ili isključivanje poente koju je želio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže odnosno da sam propis veže za to. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, donio je hukm (propis) ostavljača namaza mimo da je spomenuo onoga ko to niječe kao obavezu!

- Da se iz spomenuti riječi može razumjeti nešto mimo onoga što je rekao i smatrao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada je izrekao propis ostavljača namaza. Svako onaj ko zaniječe obaveznost namaza kao propisa on je kafir pa makar i kada bi klanjao namaz i došao sa svim onim što je od ruknova ili vadžiba namaza!

- Kada bi se ovo odnosilo na nijekanje namaza kao obaveze (ukoliko bi se tako prihvatilo) ne bi onda došla dodatna specifikacija toga propisa u Kur'anu, Sunnetu ili Idžmau' ashaba i svih onih poslije njih kao dodatno značenje toga ili dodatna korist, nego bi taj propis bio općeniti za sve ruknove islama kao što je to Zekat, Post, Hadždž i drugi ruknovi islama – pa svako onaj ko bi ostavio bilo šta od ruknova negirajući obaveznost toga onda bi se za njega vezao propis tekfira.[30]

[30] Pogledaj djelo Ibn Usejmina o namazu

DRUGA ŠUBHA:

Riječi nekih: Ostavljanje namaza je od vrste kufra amelija (kufra od dijela a ne od ubjeđenja) te kufr ameli ne izvodi iz kruga islama!!!

Odgovor: Kufr od dijela može da bude razlogom izlaska iz kruga islama kao što je sedžda nekome mimo Allahu, ili prinošenje i klanje žrtve u nečije drugo ime – i ovo je VELIKI KUFR shodno Kur'anu, Sunnetu a i po idžmau ispravnih prethodnika, a od ove vrste je i ostavljanje namaza, dakle on je kufr ameli koji izvodi iz vjere kao što smo prethodno to pojasnili.

TREĆA ŠUBHA:

Riječi nekih: Da je značenje kufra ostavljača namaza koji se spominje u istoimenom hadisu ustvari KUFR DUNE KUFR (kufr koji ne izvodi iz vjere) i ovo je također neispravno sa nekoliko aspekta:

- Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je učinio namaz jasnom granicom između kufra i imana, te između mu'mina i kafira pa je rekao:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ أَوْ الْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ.

“Između čovjeka i između Širka ili Kufra je ostavljanje namaza.“[31]

Od Sevbana, radijjallahu anhu, se prenosi da je rekao, čuo sam Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

[31] Bilježi imam Ahmed 23/365

" بين العبد وبين الكفر والإيمان الصلاة,فإذأ تركها فقد أشركز"

„Između roba i između Širka i Imana je Namaz, pa kada ga ostavi počinio je širk.“[32]

Od Enesa, radijjallahu anhu, se prenosi a on od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

عن أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عن النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَيْسَ بَيْنَ الْعَبْدِ وَالشِّرْكِ إِلَّا تَرْكُ الصَّلَاةِ فَإِذَا تَرَكَهَا فَقَدْ أَشْرَكَ.

„Nije ništa između roba i između Širka osim ostavljanje namaza, pa kada ga ostavi počinio je Širk.“[33]

Od Burejde od njegova oca se prenosi da je rekao, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ.

“Ugovor između nas i njih je namaz, pa koga ostavi počinio je Kufr.”[34]

I granica koja je spomenuta ovdje je stvar koja razgraničuje ove dvije strane i nemoguće je da uđe jedna u drugu.

- Kufr ostavljača namaza je kufr koji izvodi iz kruga islama (iz ummeta) i na ovo upućuju drugi dokazi sa drugim

[32] Tergib Albani strana 227 pod brojem 565

[33] Musned Sahabe 20/442

[34] Bilježi imam Ahmed 38/20

kontekstom kao što smo to prethodno spominjali, stoga je obaveza da se uzme i razumije ovaj propis onako kako i na šta ustvari upućuju samo dokazi i kontekst hadisa.

- Idžma' odnosno konsenzus ashaba Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da oni nisu smatrali ništa od dijela ukoliko bi se ostavila kufrom osim ostavljanje namaza.

- Namaz nije kao drugi ruknovi islama, on je drugi rukn od ruknova islama, te stub vjere, oznaka muslimana po kome se prepoznaju i raspoznaju... rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ صَلَّى صَلَاتَنَا وَاسْتَقْبَلَ قِبْلَتَنَا وَأَكَلَ ذَبِيحَتَنَا فَذَلِكَ الْمُسْلِمُ الَّذِي لَهُ ذِمَّةُ اللَّهِ وَذِمَّةُ رَسُولِهِ.

„Ko bude klanjao kao što mi klanjamo, i bude se okrenu ka Kibli kojoj se mi okrećemo, i bude jeo što mi zakoljemo ta on je musliman koji ima zaštitu (utočište) kod Allaha i kod Poslanika...“[35]

Također, kada se želi da kaže nešto za muslimane vjernike ili ulemu spram drugi kaže se: razišli se nosioci namaza (klanjači) ili pak razišli se sljedbenici Kible ili pak riječi: Ne tekfirimo nikoga od pripadnika naše kible... i ostavljač namaza je opisan kao Kafir a što ima za posljedicu da je takav ustvari izašao iz kruga islama.[36]

ČETVRTA ČUBHA:

[35] Bilježi imam Buhari 1/402

[36] Djelo šejha Ibn Usejmina o namazu

Riječi nekih: Ostavljač namaza koji to čini namjerno i svjesno ne bude kafir sve dok ne umre na tome nakon čega bi se ustvari razaznalo da je on kafir?

Odgovor: Ukoliko je on kafir kada ga ostavi, ta on je ustvari kafir onoga momenta kada bude ubjeđen da je ostavio namaz a to je ustvari da ga ostavi tako da prođu sva namaska vremena koja je odredio Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i na kome bi se složili islamski učenjaci da je to vrijeme prošlo. Kao onaj ko ostavi Podne ili pak Ikindiju tako da sunce potpuno zađe bez opravdanog šerijatskog razloga za to – na ovoj osobi bi se ustvari ispunilo da je on od onih koji ostavljaju namaz. I na kraju, smrt nije pokazatelj kufra nikoga a niti također imana istoga, osim onoga što je prethodilo tome od dijela i onoga što je uradio.[37]

ČETVRTO POGAVLJE

[37] Stav i govor Ishaka Ibn Rahaveja u dijelu "Ta'zimu kadru Salat"2/935

ODGOVOR NA DOKAZE NEISTOMIŠLJENIKA

PRVO:

SAŽET ILI KRATAK ODGOVOR: Dokazi kojima su oni dokazivali ili potkrepljivali svoje stavove ustvari ne idu njima u prilog, jer ne stoji da ostavljač namaza ne tekfiri se, a niti da je on mu'min, a onaj ko bude istraživao ovu tematiku naći će sigurno da ovi dokazi ne prelaze okvire tri stava ili principa, svaki od ovih stavova ne negira da je ostavljač namaza kafir:

1. Pitanja koja u osnovi nemaju dokaza koji bi upućivao na određeni propis, poput dokazivanja određene skupine učenih, riječima Allaha Uzvišenog:

النساء: ٤٨

„Allah neće oprostiti da Mu se neko drugi smatra ravnim, a oprostit će manje grijehove od toga, kome On hoće. A onaj ko drugog smatra Allahu ravnim čini, izmišljajući laž, grijeh veliki.“

I značenje riječi *„Oprostit će manje grijehove od toga“* dakle oprostiti će ono što je manje od toga, a nije značenje tih riječi oprostiti će ono što je mimo toga. Pa onaj ko svjedoči LA ILAHE ILLALLAH, i Allaha samo obožava nepripisujući mu druga no, ne povjeruje u Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i u laž ga utjeruje – Kafir po konsenzusu i to takvim kufrom kojeg Allah neće oprostiti a njegov grijeh u osnovi nije Širk.

Također, ostavljanje namaza ‚je od kufra kojeg Allah neće oprostiti a Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je ovaj prijestup odnosno grijeh nazvao Širkom.

2. Ono što je općenito a u isto vrijeme ograničeno (specifično) za dokaze koji upućuju na kufr ostavljača namaza – pa specifična forma je ustvari presudna nad općenitom. Jer je specifično jasno (precizno) dok je opća forma ustvari nešto pomiješano (mutešabih) pa je obaveza da se mutešabih vrati na jasnu, preciznu formu.

Kao što je to hadis koji se prenosi od Utban Ibn Malika, radijjallahu anhu, od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

عَنْ ابْنِ شِهَابٍ قَالَ أَخْبَرَنِي مَحْمُودُ بْنُ الرَّبِيعِ الْأَنْصَارِيُّ أَنَّ عِتْبَانَ بْنَ مَالِكٍ وَكَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِمَّنْ شَهِدَ بَدْرًا مِنْ الْأَنْصَارِ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "فَإِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَبْتَغِي بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ."

„Doista je Allah zabranio vatri onoga ko kaže LA ILAHE ILLAHLLAH želeći time Allahovo lice.“[38]

I hadis Enesa, radijjallahu anhu, od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

قالَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمُعاذٌ رَدِيفُهُ عَلَى الرَّحْلِ قَالَ يَا مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ قَالَ لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ قَالَ يَا مُعَاذُ قَالَ لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ ثَلَاثًا قَالَ: مَا مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ

[38] Muttefekeun Alejhi

لَا إِلَـهَ إِلَّا اللَّـهُ وَأَنَّ مُحَمَّـدًا رَسُـولُ اللَّـهِ صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ إِلَّا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ.

„Nema niti jednog čovjeka koji svjedoči da nema drugog Bog sem Allaha i da je Muhammed Njegov Poslanik iskreno iz srca a da ga Allah neće zabraniti vatri.“[39]

I sve ono što ima značenje sličnoga, a ponajviše je ustvari tih dokaza ove prirode baš iz ovoga dijela. I ono što pojašnjaje specifikaciju ovih općeniti formi jeste da svako onaj ko niječe neku naredbu od Allahovi naredbi ili pak ko ohalali haram a pri tome on svjedoči LA ILAHE ILLALLAH VE ENE MUHAMEDEN RESULULLAH – biva kafir po Idžmau' (konsenzusu) i ovim ustvari biva pokvareno to njihovo dokazivanje tim određenim (posebnim) dokazima.

3. Ono što se prenosi i ujedno veže za stanje, traženja i gledanja opravdanja ostavljaču namaza odnosno da nije ispravno da se kaže ili veže za takvoga epitet ostavljač namaza.

Kao što je stanje onih koji su spomenuti u hadisu Huzejfe Ibn Jemana, radijjallahu anhu, kada je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَدْرُسُ الْإِسْلَامُ كَمَا يَـدْرُسُ وَشْـيُ الثَّـوْبِ حَتَّـى لَا يُـدْرَى مَـا صِـيَامٌ وَلَا صَـلَاةٌ وَلَا نُسُـكٌ وَلَا صَـدَقَةٌ وَلَيُسْرَى عَلَى كِتَابِ اللَّـهِ عَـزَّ وَجَـلَّ فِـي لَيْلَـةٍ فَلَا يَبْقَـى فِـي الْأَرْضِ مِنْـهُ آيَـةٌ وَتَبْقَى طَوَائِفُ مِنْ النَّاسِ الشَّيْخُ الْكَبِيـرُ

[39] Muttefekeun Alejhi

وَالْعَجُوزُ يَقُولُونَ أَدْرَكْنَا آبَاءَنَا عَلَى هَـذِهِ الْكَلِمَـةِ لَا إِلَـهَ إِلَّا اللَّـهُ فَنَحْـنُ نَقُولُهَـا. فَقَالَ لَهُ صِلَةُ مَـا تُغْنِـي عَنْهُـمْ لَا إِلَـهَ إِلَّا اللَّهُ وَهُمْ لَا يَـدْرُونَ مَـا صَـلَاةٌ وَلَا صِـيَامٌ وَلَا نُسُكٌ وَلَا صَدَقَةٌ فَأَعْرَضَ عَنْهُ حُذَيْفَـةُ ثُمَّ رَدَّهَا عَلَيْهِ ثَلَاثًا كُلَّ ذَلِـكَ يُعْـرِضُ عَنْـهُ حُذَيْفَةُ ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَيْهِ فِـي الثَّالِثَـةِ فَقَـالَ يَا صِلَةُ تُنْجِيهِمْ مِنْ النَّارِ ثَلَاثًا.

„Habat će se islam (nestajati) kao što se haba (cijepa,nestaje) odjeća tako da neće se znati šta je post, aniti šta je namaz a niti šta su obredi, niti šta je sadaka (milostinja) i Allah će da u jednoj noći podigne Kur'an tako da na zemlji neće ostati niti jedan ajet. I ostat će skupina ljudi, oronuli čovjek i starica koji će govoriti zatekli smo naše očeve na ovim riječima LA ILAHE ILLALLAH i mi ih isto govorimo... Pa je rečeno Huzejfi Ibn Jemanu Šta im koristiti izgovor riječi LA ILAHE ILLALLAH kad ane znaju za namaz, post, sadaku a niti za obrede? Pa se Huzejfe okrenuo od njega, pa je ovaj hadis ponovio njima tri puta i svaki puta bi se okrenuo od njega, da bi treći puta prišao mu: „To će ih spasiti od vatre.“ Rekao je ovo tri puta![40]

I ove je spasila jedna riječ, odnosno riječ Tewhida jer oni nisu znali propise islama a niti su to mogli da dokuče, a ostavljanje nečega biva ustvari kada toj osobi dođe naredba da to čini pa ga ne čini. A ovi spomenuti u hadisu su ustvari oni koji su činili krajnju stvar koja je došla do njih i njihove stanje je kao stanje

[40] Bilježi Ibn Madže 4049 i Hakim u Mustedreku 4/473

onih što su umrli prije nego što je ova vjera bila propisana ili oni koji su umrli na samom početku islama. Ili pak ko umre prije nego nauči nešto od vjerski obreda, ili pak ko umre prije nego dopre do njega znanje o određenom propisu kao što su ljudi koji prime islam u nevjerničkim zemljama i umre prije nego što do njega dopru propisi islama.[41]

DRUGO:

RAZRAĐEN (POJAŠNJEN) ODGOVOR: I tokom ovoga izlaganja spomenut ću vjerodostojne predaje koje su oni koristili kao dokaz, i na njih ću da vršim analogiju ili poređenje u značenju onoga što je došlo a oni to nisu spomenuli:

1. Neki od njih dokazuju hadisom Aiše, radijjallahu anha, da je rekla, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: ثَلَاثٌ أَحْلِفُ عَلَيْهِنَّ لَا يَجْعَلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مَنْ لَهُ سَهْمٌ فِي الْإِسْلَام كَمَنْ لَا سَهْمَ لَهُ فَأَسْهُمُ الْإِسْلَامِ ثَلَاثَةٌ الصَّلَاةُ وَالصَّوْمُ وَالزَّكَاةُ...

„Tri su stvari u koje se zaklinjem, i nije Allah Uzvišeni učinio (izjednačio) onoga koji ima udio (obilježje) u islamu kao onaj koji nema. Udijeli (obilježja) islama su tri: Namaz, Post i Zekat...“[42]

Ono što oni razumiju, i čime dokazuju iz ovoga hadisa su: da je Allah učinio namaz jednim od tri obilježja ili udjela islama, zatim je pojasnio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, da onaj ko bude obavio jedan od ova tri obilježja on ustvari ima udio u islamu... pa recimo, ko bude ispoštovao propis zekata samo, a

[41] Pogledaj djelo Ibn Usejmina o namazu

[42] Bilježi imam Ahmed u Musnedu 6/145

ostavi namaz i post on ustvari ima udio u islamu tj. Nagradu od toga – pa kada bi ostavljanje namaza bilo ustvari značenje izlaska iz ovoga ummeta onda on ne bi imao udjela niti nagrade u tome.

A odgovor na ovo, jeste da se kaže: Ukoliko ne bi čovjek došao sa ova tri dijela ili obilježja islama odnosno ostavio ih sva tri pa da li on ima udio (nagradu) u islamu? Pa ako kažeš: Da, on ima udio u islamu... on bi ustvari pokvario tim svojim stavom smisao hadisa koji je spomenuo, odnosno učinio bi istim onoga ko ima obilježje (udio) u islamu i ko to nema!!!

A ako bi rekao: On nema udjela (obilježja) u islamu... on bi ga ustvari protekfirio zbog ostavljanja namaza ujedno i sa ostavljanjem posta i zekata, a svi smo mi složni da ostavljanje posta i zekata nije kufr koji izvodi iz vjere i ovim ostaje da razlog njegova tekfira ustvari biva ostavljanje NAMAZA, jer njegovo ostavljanje, je ustvari i ostavljanje onoga mimo toga na šta upućuju šerijatski tekstovi koji govore o kufru ostavljača namaza – i ovo je dokaz ili hudže za onoga ko tekfiri svakoga ko ostavi namaz!!!

2. Neki su dokazivali hadisom Ebu Hurejre, radijjallahu anhu, da je rekao, rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عن أبي هريرة أن رسول الله صلى الله عليه و سلم قال: إن للإسلام صوى ومنارا كمنار الطريق من ذلك أن يعبد الله لا يشرك به شيئا وتقام الصلاة وتؤتى الزكاة ويحج البيت ويصام رمضان والأمر بالمعروف والنهي عن المنكر وتسليمك على أهل بيتك إذا دخلت عليهم وتسليمك على بني آدم إذا لقيتهم فإن ردوا عليك ردت عليهم

الملائكة وإن لم يردوا عليك ردت عليــك الملائكة ولعنتهم أو ســكت عنهــم ومــن انتقــص منهــن شــيئا فهــو ســهم مــن الإســلام تركــه ومــن نبــذهن فقــد ولــى الإسلام ظهره.

„Doista islam je jasan poput utrtog (osvijetljenog) puta, a od toga je da se obožava Allah ne pridružujući Mu ništa, da se obavlja namaz, daje zekat, hodočasti Allahova kuća, posti mjesec Ramazan, naređivanje na dobro i odvraćanje od zla, da nazoveš selam svojoj porodici kada uđeš (dođeš) kod njih, te da selamiš sinove Ademove (muslimane) kada ih sretneš pa ako ti uzvrate na selam, i njima meleki odvrate, a ako ne bi ti odvratili na selam onda tebi uzvrate meleki i njih oni proklinju ili pak šute (ne dove za njih), a ko zanegira nešto od toga pa to je obilježje od obilježja islama koje je zanijekao (ostavio) a ko zaniječe nešto od toga – islam je čist od njega (nema udjela u islamu).“[43]

Odgovor na ovo je: Ukoliko čovjek ne bude imao odnosno došao sa prvim obilježjem islama, da li to znači da ga je ostavio ili pak da je islamu okrenuo leđa?

Odgovor biva, a nema sumnje da je tako: On je okrenuo i ostavio islam iza svoji leđa, jer su drugi šerijatski dokazi jasno ukazali na to! A također kaže se: Da onaj ko ostavi namaz on je ostavio islam iza svoji leđa (okrenuo mu leđa), jer su drugi jasni

[43] Bilježi Muhamed Ibn Nasr El-Mervezi u dijelu Tazimu Kadru Salah 1/411

dokazi ukazali na to, kao što smo to prethodno i detaljno pojasnili.

Ovaj hadis je općenit no, njega su dokazi drugi spustili na stepen specifičnog, odnosno oni upućuju da onaj ko ostavi prvo obilježje islama ili drugo od njih (šehadet ili pak namaz) ili pak jedno od njih ustvari znači i ostavljanje svega nakon i mimo njih!

3. Također, dokazuju hadisom Ubadeta Ibn Samita, radijjallahu anhu, od koga se prenosi da je rekao: Svjedočim da sam ja čuo Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصُّنَابِحِيِّ قَالَ زَعَمَ أَبُو مُحَمَّدٍ أَنَّ الْوِتْرَ وَاجِبٌ فَقَالَ عُبَادَةُ بْنُ الصَّامِتِ كَذَبَ أَبُو مُحَمَّدٍ أَشْهَدُ أَنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: خَمْسُ صَلَوَاتٍ افْتَرَضَهُنَّ اللَّهُ تَعَالَى مَنْ أَحْسَنَ وُضُوءَهُنَّ وَصَلَّاهُنَّ لِوَقْتِهِنَّ وَأَتَمَّ رُكُوعَهُنَّ وَخُشُوعَهُنَّ كَانَ لَهُ عَلَى اللَّهِ عَهْدٌ أَنْ يَغْفِرَ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَفْعَلْ فَلَيْسَ لَهُ عَلَى اللَّهِ عَهْدٌ إِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُ وَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُ.

„Pet je dnevni namaza koje je Allah Uzvišeni propisao, ko bude na najljepši način uzeo abdest te ih klanjao u njihovom vremenu, upotpunivši ruku' (pregibanje u namazu) a pri tome bude skrušen – on ima kod Allaha ugovor da mu oprosti, a ko to ne bude činio ta on nema kod Allaha ugovor

(obećanje), ako Allah želi kaznit će ga ili pak ako želi oprostit će mu!“[44]

Dokazi koji se veže za ovaj hadis su: Onaj ko ne upotpuni abdest i ne klanja namaz u njegovo vrijeme, te ne upotpuni ruku' niti sedždu i ne bude skrušen u namazu – on ima propis ostavljača namaza i njega je Allah ustvari ostavio da bude u njegovoj, Subhanehu ve te'ala, volji može da ga kazni ili pak da mu oprosti... a da je on kafir ne bi imao tu neku nadu da će ga Allah uvesti u Džennet.

Odgovor na ovo jest: Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je napravio razliku između onoga ko ostavi namaz ili pak onoga ko zaniječe nešto od njegovih dijelova, pa je s toga obaveza da se napravi razlika između njih u konačnom propisu (ocjeni), a rekao je u svezi ostavljača namaza:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ أَوْ الْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ.

“Između čovjeka i između Širka ili Kufra je ostavljanje namaza.“[45]

A također, rekao je za onoga koji uskrati nešto od navedenoga (zaniječe) u drugom rivajetu hadisa Ubade Ibn Samita, radijjallahu anhu, da je takva osoba u Allahovoj volji (Njegovu mešihatu) ako Allah želi kaznit će ga ili pak oprostiti će mu... i ova predaja je ustvari pojasnila da je takva osoba došla sa pet dnevni namaza, no ona je uskratila nešto od njegova prava (da li to od ruku'a ili sedžde ili nije bila skrušena) iz nemara ili nečega drugog. Najbolji primjer za ovo jeste čovjeka koji ne upotpuni svoj abdest, pa ostavi ne oprani dio nogu između prstiju (ne

[44] Sunen Ebi Davud 1-169

[45] Bilježi imam Ahmed 23/365

pređe između njih kako je to od sunneta) ili pak ostavi pete suhe, a rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

„Teško se petama od vatre.“[46]

Ili pak primjer onih koji će ostavljati namaz i obavljati ga u zadnjem vremenu ili pak kada prođe to vrijeme, pa su ashabi upitali da li da se borimo protiv njih? Na to je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

عَنْ أَبِى ذَرٍّ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِىَّ -صلى الله عليه وسلم- قَالَ: «إِنَّهُ سَيَكُونُ أُمَرَاءُ يُؤَخِّرُونَ الصَّلاَةَ عَنْ مَوَاقِيتِهَا أَلاَ فَصَلِّ الصَّلاَةَ لِوَقْتِهَا ثُمَّ ائْتِهِمْ ، فَإِنْ كَانُوا قَدْ صَلَّوْا كُنْتَ قَدْ أَحْرَزْتَ صَلاَتَكَ ، وَإِلاَّ صَلَّيْتَ مَعَهُمْ فَكَانَتَ نَافِلَةً.»

„Imat ćete vođe (vaše emire) koji će odgađati namaz tako da će njihova vremena prolaziti, a vi klanjajte namaz u njegovo vrijeme potom dođite kod njih, pa ako budu već oni klanjali namaz ta vi već imate namaz (klanjali ste ga) a u suprotnom klanjate sa njima i to će da vama bude nafila (dobrovoljan namaz).“[47]

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je zabranio da se ubijaju (bori protiv njih) sve dok klanjaju, također pojasnio je da će oni odgađati namaz iz njegova vremena, a nije rekao da se ubijaju u tome stanju, a što opet upućuje da puštanje namaza da izađe iz njegova vremena nije kao potpuno ostavljanje namaza.

Pa kada spozna razliku između ove dvije stvari, onda je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, dao nadu onome ko ne bude čuvao sve ono što je u hadisu spomenuto (hadisu Ubade

[46] Muttefekun Alejhi

[47] **Bilježi imam Muslim u svome Sahihu 1/447-449**

Ibn Samita) da će možda Allahovom voljom ući u Džennet, a ne onome ko je ostavio namaz, i ne dođe niti sa jednim od njegovi dijelova.

4. Također dokazuju neki, onim što prenosi Nasr Ibn Asim El-Lejsi od jednog čovjeka od njih,da je došao Allahovu Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i primio islam i obavezao se da će klanjati samo dva namaza pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, to od njega primio.[48]

Odgovor na ovo: Ovaj hadis je nešto posebno i nije općenit, ovaj čovjek je ustvari izuzetak u šerijatskim propisima i od njega je primio to obećanje Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pa kada bude ispoštovao svoj ugovor i klanja u jednom dano samo dva namaza pri tome pazeći i čuvajući taharet, obavljajući potpuno ruku i sedždu te ako bude skrušen tokom tih namaza i klanjajući ih u njihovim vremenima – on ima ugovor kod Allaha da ga uvede u Džennet. Pet namaza koji su obaveza nama su ustvari njemu dva namaza shodno primanju toga od strane Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i on se ne smatra i ne uzima kao ostavljač namaza osim ukoliko bi ostavio jedan od ta dva namaza za koja se je obavezao da će ih klanjati.

5. Također dokazuju hadisom Ebu Seida El-Hudrija, radijjallahu anhu, od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje je rekao između ostaloga:

عَنْ أَبِى سَعِيدٍ الْخُدْرِىِّ أَنَّ نَاسًا فِى زَمَنِ رَسُولِ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ نَرَى رَبَّنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « نَعَمْ ». قَالَ « هَلْ تُضَارُّونَ فِى رُؤْيَةِ الشَّمْسِ بِالظَّهِيرَةِ صَحْوًا لَيْسَ مَعَهَا سَحَابٌ وَهَلْ تُضَارُّونَ فِى رُؤْيَةِ

[48] Bilježi imam Ahmed u Musnedu 5/363

الْقَمَـرِ لَيْلَـةَ الْبَـدْرِ صَـحْوًا لَيْـسَ فِيهَـا سَحَابٌ ». قَالُوا لاَ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَـالَ « مَا تُضَارُّونَ فِى رُؤْيَةِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَـالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلاَّ كَمَا تُضَـارُّونَ فِـى رُؤْيَـةِ أَحَدِهِمَا إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَـةِ أَذَّنَ مُـؤَذِّنٌ لِيَتَّبِعْ كُلُّ أُمَّةٍ مَـا كَـانَتْ تَعْبُـدُ. فَلاَ يَبْقَـى أَحَـدٌ كَـانَ يَعْبُـدُ غَيْـرَ اللَّـهِ سُـبْحَانَهُ مِـنَ الأَصْـنَامِ وَالأَنْصَـابِ إِلاَّ يَتَسَـاقَطُونَ فِـى النَّارِ حَتَّى إِذَا لَمْ يَبْـقَ إِلاَّ مَـنْ كَـانَ يَعْبُـدُ اللَّهَ مِـنْ بَـرٍّ وَفَـاجِرٍ وَغُبَّـرِ أَهْـلِ الْكِتَـابِ فَيُـدْعَى الْيَهُـودُ فَيُقَـالُ لَهُـمْ مَـا كُنْتُـمْ تَعْبُدُونَ قَالُوا كُنَّا نَعْبُـدُ عُزَيْـرَ ابْـنَ اللَّـهِ. فَيُقَالُ كَذَبْتُمْ مَا اتَّخَـذَ اللَّـهُ مِـنْ صَـاحِبَةٍ وَلاَ وَلَدٍ فَمَـاذَا تَبْغُـونَ قَـالُوا عَطِشْـنَا يَـا رَبَّنَـا فَاسْـقِنَا. فَيُشَـارُ إِلَيْهِـمْ أَلاَ تَـرِدُونَ فَيُحْشَرُونَ إِلَى النَّارِ كَأَنَّهَا سَرَابٌ يَحْطِمُ بَعْضُهَا بَعْضًا فَيَتَسَاقَطُونَ فِى النَّارِ. ثُـمَّ يُـدْعَى النَّصَـارَى فَيُقَـالُ لَهُـمْ مَـا كُنْتُـمْ تَعْبُدُونَ قَالُوا كُنَّا نَعْبُدُ الْمَسِيحَ ابْنَ اللَّـهِ. فَيُقَـالُ لَهُـمْ كَـذَبْتُمْ. مَـا اتَّخَـذَ اللَّـهُ مِـنْ صَاحِبَةٍ وَلاَ وَلَدٍ. فَيُقَالُ لَهُمْ مَـاذَا تَبْغُـونَ فَيَقُولُونَ عَطِشْنَا يَا رَبَّنَا فَاسْقِنَا. - قَـالَ - فَيُشَارُ إِلَيْهِمْ أَلاَ تَرِدُونَ فَيُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ كَأَنَّهَا سَرَابٌ يَحْطِـمُ بَعْضُـهَا بَعْضًـا فَيَتَسَاقَطُونَ فِى النَّارِ حَتَّى إِذَا لَـمْ يَبْـقَ إِلاَّ مَـنْ كَـانَ يَعْبُـدُ اللَّـهَ تَعَـالَى مِـنْ بَـرٍّ

وَفَــاجِرٍ أَتَــاهُمْ رَبُّ الْعَــالَمِينَ سُــبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِى أَدْنَى صُورَةٍ مِــنَ الَّتِــى رَأَوْهُ فِيهَا. قَالَ فَمَا تَنْتَظِرُونَ تَتْبَعُ كُلُّ أُمَّةٍ مَا كَانَتْ تَعْبُدُ. قَالُوا يَا رَبَّنَــا فَارَقْنَــا النَّــاسَ فِــى الــدُّنْيَا أَفْقَــرَ مَــا كُنَّــا إِلَيْهِــمْ وَلَــمْ نُصَاحِبْهُمْ. فَيَقُــولُ أَنَــا رَبُّكُــمْ. فَيَقُولُــونَ نَعُوذُ بِــاللَّهِ مِنْــكَ لاَ نُشْــرِكُ بِــاللَّهِ شَــيْئًا - مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاَثًا - حَتَّــى إِنَّ بَعْضَــهُمْ لَيَكَــادُ أَنْ يَنْقَلِبَ. فَيَقُولُ هَلْ بَيْنَكُــمْ وَبَيْنَــهُ آيَــةٌ فَتَعْرِفُونَهُ بِهَا فَيَقُولُــونَ نَعَــمْ. فَيُكْشَــفُ عَنْ سَاقٍ فَلاَ يَبْقَى مَنْ كَــانَ يَسْــجُدُ لِلَّــهِ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ إِلاَّ أَذِنَ اللَّهُ لَهُ بِالسُّجُودِ وَلاَ يَبْقَى مَنْ كَانَ يَسْجُدُ اتِّقَاءً وَرِيَــاءً إِلاَّ جَعَلَ اللَّهُ ظَهْرَهُ طَبَقَةً وَاحِــدَةً كُلَّمَــا أَرَادَ أَنْ يَسْجُدَ خَــرَّ عَلَــى قَفَــاهُ. ثُــمَّ يَرْفَعُــونَ رُءُوسَهُمْ وَقَدْ تَحَــوَّلَ فِــى صُــورَتِهِ الَّتِــى رَأَوْهُ فِيهَــا أَوَّلَ مَــرَّةٍ فَقَــالَ أَنَــا رَبُّكُــمْ. فَيَقُولُونَ أَنْــتَ رَبُّنَــا. ثُــمَّ يُضْــرَبُ الْجِسْــرُ عَلَــى جَهَنَّــمَ وَتَحِــلُّ الشَّــفَاعَةُ وَيَقُولُــونَ اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ ». قِيلَ يَا رَسُــولَ اللَّــهِ وَمَــا الْجِسْــرُ قَــالَ « دَحْــضٌ مَزِلَّــةٌ. فِيــهِ خَطَاطِيفُ وَكَلاَلِيبُ وَحَسَــكٌ تَكُــونُ بِنَجْــدٍ فِيهَا شُوَيْكَةٌ يُقَــالُ لَهَــا السَّــعْدَانُ فَيَمُــرُّ الْمُؤْمِنُــونَ كَطَــرْفِ الْعَيْــنِ وَكَــالْبَرْقِ وَكَالرِّيــحِ وَكَــالطَّيْرِ وَكَأَجَاوِيــدِ الْخَيْــلِ وَالرِّكَابِ فَنَاجٍ مُسَلَّمٌ وَمَخْــدُوشٌ مُرْسَــلٌ

وَمَكْدُوسٌ فِى نَارِ جَهَنَّمَ. حَتَّى إِذَا خَلَصَ الْمُؤْمِنُونَ مِنَ النَّارِ فَوَالَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ بِأَشَدَّ مُنَاشَدَةً لِلَّهِ فِى اسْتِقْصَاءِ الْحَقِّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لِلَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ فِى النَّارِ يَقُولُونَ رَبَّنَا كَانُوا يَصُومُونَ مَعَنَا وَيُصَلُّونَ وَيَحُجُّونَ. فَيُقَالُ لَهُمْ أَخْرِجُوا مَنْ عَرَفْتُمْ. فَتُحَرَّمُ صُوَرُهُمْ عَلَى النَّارِ فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا قَدْ أَخَذَتِ النَّارُ إِلَى نِصْفِ سَاقَيْهِ وَإِلَى رُكْبَتَيْهِ ثُمَّ يَقُولُونَ رَبَّنَا مَا بَقِىَ فِيهَا أَحَدٌ مِمَّنْ أَمَرْتَنَا بِهِ. فَيَقُولُ ارْجِعُوا فَمَنْ وَجَدْتُمْ فِى قَلْبِهِ مِثْقَالَ دِينَارٍ مِنْ خَيْرٍ فَأَخْرِجُوهُ. فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا ثُمَّ يَقُولُونَ رَبَّنَا لَمْ نَذَرْ فِيهَا أَحَدًا مِمَّنْ أَمَرْتَنَا. ثُمَّ يَقُولُ ارْجِعُوا فَمَنْ وَجَدْتُمْ فِى قَلْبِهِ مِثْقَالَ نِصْفِ دِينَارٍ مِنْ خَيْرٍ فَأَخْرِجُوهُ. فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا ثُمَّ يَقُولُونَ رَبَّنَا لَمْ نَذَرْ فِيهَا مِمَّنْ أَمَرْتَنَا أَحَدًا. ثُمَّ يَقُولُ ارْجِعُوا فَمَنْ وَجَدْتُمْ فِى قَلْبِهِ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ مِنْ خَيْرٍ فَأَخْرِجُوهُ. فَيُخْرِجُونَ خَلْقًا كَثِيرًا ثُمَّ يَقُولُونَ رَبَّنَا لَمْ نَذَرْ فِيهَا خَيْرًا ». وَكَانَ أَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِىُّ يَقُولُ إِنْ لَمْ تُصَدِّقُونِى بِهَذَا الْحَدِيثِ فَاقْرَءُوا إِنْ شِئْتُمْ (إِنَّ اللَّهَ لاَ يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً

يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا) « فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ شَفَعَتِ الْمَلاَئِكَةُ وَشَفَعَ النَّبِيُّونَ وَشَفَعَ الْمُؤْمِنُونَ وَلَمْ يَبْقَ إِلاَّ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ فَيَقْبِضُ قَبْضَةً مِنَ النَّارِ فَيُخْرِجُ مِنْهَا قَوْمًا لَمْ يَعْمَلُوا خَيْرًا قَطُّ قَدْ عَادُوا حُمَمًا فَيُلْقِيهِمْ فِى نَهْرٍ فِى أَفْوَاهِ الْجَنَّةِ يُقَالُ لَهُ نَهْرُ الْحَيَاةِ فَيَخْرُجُونَ كَمَا تَخْرُجُ الْحِبَّةُ فِى حَمِيلِ السَّيْلِ أَلاَ تَرَوْنَهَا تَكُونُ إِلَى الْحَجَرِ أَوْ إِلَى الشَّجَرِ مَا يَكُونُ إِلَى الشَّمْسِ أُصَيْفِرُ وَأُخَيْضِرُ وَمَا يَكُونُ مِنْهَا إِلَى الظِّلِّ يَكُونُ أَبْيَضَ ». فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ كَأَنَّكَ كُنْتَ تَرْعَى بِالْبَادِيَةِ قَالَ « فَيَخْرُجُونَ كَاللُّؤْلُؤِ فِى رِقَابِهِمُ الْخَوَاتِمُ يَعْرِفُهُمْ أَهْلُ الْجَنَّةِ هَؤُلاَءِ عُتَقَاءُ اللَّهِ الَّذِينَ أَدْخَلَهُمُ اللَّهُ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ عَمَلٍ عَمِلُوهُ وَلاَ خَيْرٍ قَدَّمُوهُ ثُمَّ يَقُولُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ فَمَا رَأَيْتُمُوهُ فَهُوَ لَكُمْ. فَيَقُولُونَ رَبَّنَا أَعْطَيْتَنَا مَا لَمْ تُعْطِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ. فَيَقُولُ لَكُمْ عِنْدِى أَفْضَلُ مِنْ هَذَا فَيَقُولُونَ يَا رَبَّنَا أَىُّ شَىْءٍ أَفْضَلُ مِنْ هَذَا. فَيَقُولُ رِضَاىَ فَلاَ أَسْخَطُ عَلَيْكُمْ بَعْدَهُ أَبَدًا ».

„Ljudi su u vrijeme Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pitali Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: O Allahov Poslaniče da

li ćemo vidjeti našega Gospodara na Sudnjem danu? Pa je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Da“. Pa je dodao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Da li ima prepreke (vi se oko toga ne razilazite niti u to sumnjate) da vidite Sunce u vedrom danu bez oblaka kada je jasna njegova svjetlost, ili da li ima prepreke da vidite mjesec u noći Bedra (punog mjeseca) kada je noć vedra bez oblaka? Pa su rekli: Ne, o Allahov Poslaniče! Pa je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: Također na Sudnjem danu neće biti prepreke da vidite Allaha Uzvišenoga kao što nije bilo prepreke da vidite ovo dvoje. Kada nastupi Sudnji dan, oglasit će se govornik (muezin) i reći će da slijedi svaki ummet (skupina) ono što je na dunjaluku obožavala, i neće ostati niko ko je obožavao nešto mimo Allaha od kipova ili statua a da neće pasti u vatru, tako da će ostati oni koji su obožavali Allaha od dobri, loši, grešnika i skupina Ehlu Kitaba (sljedbenika knjige). Potom će se pozvati Jevreji i upitat će se šta ste vi obožavali? Pa će reći: Mi smo obožavali Uzejra Ibn-u-Allaha (Uzejra sina Allahova)! Pa će im se reći: Lažete, nije Allaha uzeo sebi drugu niti dijete! Pa će im se reći a šta želite? Pa će reći: Ožednjeli smo o Gospodaru naš pa nas napoji! Pa će im se pokazati prema vatri i reći zar ne želite, pa će biti strovaljeni u vatru koja će im se činiti kao da je fatamorgana (iluzija) pa će gušiti jedni

druge i tako padati u vatru! Potom će biti pozvani Kršćani pa će ih upitati, šta ste vi obožavali? Pa će reći: Obožavali smo Mesiha Ibn-u-Allaha (Mesiha sina Allahova)! Pa će im se reći: Lažete, nije Allaha uzeo sebi drugu niti dijete! Pa će im se reći a šta želite? Pa će reći: Ožednjeli smo o Gospodaru naš pa nas napoji! Pa će im se pokazati prema vatri i reći zar ne želite, pa će biti strovaljeni u vatru koja će im se činiti kao da je fatamorgana (iluzija) pa će gušiti jedni druge i tako padati u vatru tako da neće ostati niko osim onoga ko je obožavao Allaha od dobrih i loši, od vjernika i grešnika i njima će doći Allaha u liku (koji je najmanji vid Njegova lika od onoga što će nakon toga uslijediti) kojeg će vjernici vidjeti. Pa će im Allah reći: Šta čekate vi, svaki ummet je otišao za onim što je obožavao! Pa će reći: Gospodaru naš mi smo se od ljudi na dunjaluku razlikovali (od onih koji su obožavali nešto mimo Allaha) i nismo sa njima drugovali! Pa će reći: Ja sam vaš Gospodar! Pa će reći Allahu se utječemo od tebe, mi Njemu druga ne pripisujemo, dva ili tri puta! Tako da će neki htjeti da se okrenu od Njega, pa će reći: Da li vi imate između Njega i vas neki ajet (oznaku) kako biste Ga prepoznali? Pa će reći: Da! Pa će Allah da otkrije svoju potkoljenicu tako da neće niko ostati stajavši od njih a da neće njima Allah narediti da mu na sedždu padnu, a neće moći da učine sedždu niko od njih ko je to činio na

dunjaluku pretvarajući se (iz Rijaluka) a da mu Allah neće njegova leđa učiniti nepokretnim, pa svaki puta kada pokuša da učini sedždu past će nepokretan. Potom će da dignu svoje glave i vidjet će da se On vratio u lik koji su vidjeli prvi puta pa će im reći: Ja sam vaš Gospodar! Pa će reći: Ti si naš Gospodar!!! Pa će se postaviti most preko Džehennema i otpočet će zauzimanje (Šefat) i povikat će: O Allahu spasi, spasi! Pa je bilo rečeno Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: O Allahov Poslaniče a šta je taj most? Pa je rekao: To je mjesto odricanja od svih, u njemu ima tanka linija ispod koje se nalazi dolina koja se zove Es-Sa'dan pa će vjernik da pređe preko nje poput treptaja oka, poput munje, poput vjetra... tako da će biti vjernici spašeni od vatre, i tako mi Onoga u čijoj ruci je moja duša nema niko od vas da će biti u većoj želji i dozivanju Allaha iznoseći istinu za svoju braću koja su u vatri govoreći: Gospodaru naš oni su sa nama postili, klanjali i hadždž obavljali! Pa će im se reći: Izvedite iz vatre koga prepoznajete, pa će njihova lica biti zabranjena vatri, pa će biti izbavljeni mnoga Allahova stvorenja koje je već vatra bila dostigla do polovine potkoljenica, do članaka te potom će reći Gospodaru nije ostao niko od onih za koje si nam naredio da ih izbavimo. Pa će im reći vratite se i izbavite svakog onoga ko bude pri sebi imao koliko dinar dobra – pa će ih izbaviti! Pa će tako da

mnoga stvorenja izbave i potom će reći Gospodaru nije niko ostao od onih koje si nam naredio da ih izbavimo. Pa će im reći vratite se pa kod koga nađete pri njemu koliko je pola dinara dobra izvedite ga - pa će ih izbaviti. Izbaviti će mnoga stvorenja tako da neće niko ostati od njih. Pa će Allah reći vratite se i izbavite svakog onoga ko bude imao pri sebi koliko trun dobra – pa će ih izbaviti. Pa će ih izvesti i reći Gospodaru ne vidimo više niti trun dobra!“

Pa je imao običaj da govori Seid El-Hudrijj, radijjallahu anhu, ako mi ne vjerujete onda učite ako želite ovaj ajet:

النساء: ٤٠

„Allah neće nikome ni trunku nepravde učiniti. Dobra djela On će umnogostručiti i još od Sebe nagradu veliku dati.“

„Pa će reći Allah Uzvišeni: Zauzimali su se meleki, poslanici, vjernici i niko nije ostao osim Najmilostiviji od Milostivih, pa će da zahvati svojom šakom i izvede iz vatre ljude koji nikada nisu uradili nikakvo dobro a bili su se preplavljeni lavom (vatrom) pa će ih baciti u rijeku koja se zove „rijeka života“ pa će da izađu poput sjemena koje izlazi iz natopljene zemlje pa zar ne vidite da to bude na kamenu ili na drvetu i nakon toga pomoću

sunca ono požuti ili pozeleni... potom su rekli o Allahov Poslaniče: „Ti kao da si to vidio u dolini ispred sebe, te je dodao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Te će da potom izlaze poput bisera i oko vratova će da imaju ogrlice i po njima će ih da prepoznaju stanovnici Dženneta da su to oni koje je Allah izbavio od vatre i u Džennet ih uveo bez da su uradili djelo ili neko dobro, te će im reći uđite i sve što vidite vama pripada! Pa će reći Gospodaru dao si nam ono što nisi dao nikome od svjetova, pa će im reći: Imam ja za vas nešto bolje od ovoga! Pa će reći Gospodaru a šta je bolje od ovoga? Pa će reći: Moje zadovoljstvo i neću se nikada više rasrditi nakon ovoga!!![49]

I dokazi koje oni koriste su: Da su vjernici tražili Šefat (zauzimanje) za svoju braću koja su klanjala, koji su postili i drugi i to nakon prvoga puta što su se zauzimali, te ih je Allah izveo iz vatre sa oznakom. A kada su se drugi put zauzimali Allah je izveo mnoge ljude među kojima nije bilo klanjača nego među njima je bilo dobrih dijela shodno njihovom vjerovanju (imanu).

Odgovor na ovo je: Nije došlo u hadisu kada se spominje drugi šefat (zauzimanje) da ljudi koji su tim zauzimanje izvedeni nisu bili klanjači a niti da su oni izveli sve one čija su lica bila zabranjena vatri, dok je oznaka tih prvih jeste da su njih prepoznali zato što su na dunjaluku bili od onih koji su klanjali, postili i hadždž obavljali sa zabranom vatri njihovi lica, pa su izveli iz vatre one kod koji je vatra bila do potkoljenica pa do članaka i nisu to prešli tokom prvog izvođenja (nakon prvoga šefata) dok su tokom drugoga puta izveli sve one koje nisu prepoznali da su na dunjaluku bili od klanjača ili pak od postača

[49] Muttefekun Alejhi

ili onih do kojih nije došla vijest o islamu i naredba o obavljanju namaza kao što je stanje onih kosi su spomenuti u hadisu povlačenja i nestajanja islama, i njih je pekla vatra za ono što su radili ili što nisu uradili od dobrih dijela, pa je Allah učinio da vjernici imaju određenu količinu imana u svojim srcima da bi napravio razliku među njima i onima koji nemaju ni trun imana. Da su ti ljudi, oni koji su boravili u vatri duže od prve dvije skupine, i na njima nije ostalo ništa osim tragova sedžde, kao što se to navodi u drugom predaji, koju prenose dvojica imama Buhari i Muslim, u hadisu od Ebu Hurejre i Ebu Seida El-Hudrija, radijjallahu anhuma:

أَنَّ نَاسًا قَالُوا لِرَسُولِ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ نَرَى رَبَّنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « هَلْ تُضَارُّونَ فِى رُؤْيَةِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ ». قَالُوا لاَ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « هَلْ تُضَارُّونَ فِى الشَّمْسِ لَيْسَ دُونَهَا سَحَابٌ ». قَالُوا لاَ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « فَإِنَّكُمْ تَرَوْنَهُ كَذَلِكَ يَجْمَعُ اللَّهُ النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ شَيْئًا فَلْيَتَّبِعْهُ. فَيَتَّبِعُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ الشَّمْسَ الشَّمْسَ وَيَتَّبِعُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ الْقَمَرَ الْقَمَرَ وَيَتَّبِعُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ الطَّوَاغِيتَ الطَّوَاغِيتَ وَتَبْقَى هَذِهِ الأُمَّةُ فِيهَا مُنَافِقُوهَا فَيَأْتِيهِمُ اللَّهُ - تَبَارَكَ وَتَعَالَى - فِى صُورَةٍ غَيْرِ صُورَتِهِ الَّتِى يَعْرِفُونَ فَيَقُولُ أَنَا رَبُّكُمْ. فَيَقُولُونَ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكَ هَذَا مَكَانُنَا حَتَّى يَأْتِيَنَا رَبُّنَا فَإِذَا جَاءَ رَبُّنَا عَرَفْنَاهُ.

فَيَأْتِيهِمُ اللَّهُ تَعَالَى فِى صُورَتِهِ الَّتِى يَعْرِفُونَ فَيَقُولُ أَنَا رَبُّكُمْ. فَيَقُولُونَ أَنْتَ رَبُّنَا. فَيَتَّبِعُونَهُ وَيُضْرَبُ الصِّرَاطُ بَيْنَ ظَهْرَىْ جَهَنَّمَ فَأَكُونُ أَنَا وَأُمَّتِى أَوَّلَ مَنْ يُجِيزُ وَلاَ يَتَكَلَّمُ يَوْمَئِذٍ إِلاَّ الرُّسُلُ وَدَعْوَى الرُّسُلِ يَوْمَئِذٍ اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ. وَفِى جَهَنَّمَ كَلاَلِيبُ مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ هَلْ رَأَيْتُمُ السَّعْدَانَ ». قَالُوا نَعَمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « فَإِنَّهَا مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ غَيْرَ أَنَّهُ لاَ يَعْلَمُ مَا قَدْرُ عِظَمِهَا إِلاَّ اللَّهُ تَخْطَفُ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ فَمِنْهُمُ الْمُؤْمِنُ بَقِىَ بِعَمَلِهِ وَمِنْهُمُ الْمُجَازَى حَتَّى يُنَجَّى حَتَّى إِذَا فَرَغَ اللَّهُ مِنَ الْقَضَاءِ بَيْنَ الْعِبَادِ وَأَرَادَ أَنْ يُخْرِجَ بِرَحْمَتِهِ مَنْ أَرَادَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ أَمَرَ الْمَلاَئِكَةَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ لاَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا مِمَّنْ أَرَادَ اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يَرْحَمَهُ مِمَّنْ يَقُولُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ. فَيَعْرِفُونَهُمْ فِى النَّارِ يَعْرِفُونَهُمْ بِأَثَرِ السُّجُودِ تَأْكُلُ النَّارُ مِنِ ابْنِ آدَمَ إِلاَّ أَثَرَ السُّجُودِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى النَّارِ أَنْ تَأْكُلَ أَثَرَ السُّجُودِ. فَيُخْرَجُونَ مِنَ النَّارِ وَقَدِ امْتَحَشُوا فَيُصَبُّ عَلَيْهِمْ مَاءُ الْحَيَاةِ فَيَنْبُتُونَ مِنْهُ كَمَا تَنْبُتُ الْحِبَّةُ فِى حَمِيلِ السَّيْلِ ثُمَّ يَفْرُغُ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الْقَضَاءِ بَيْنَ الْعِبَادِ وَيَبْقَى رَجُلٌ مُقْبِلٌ بِوَجْهِهِ عَلَى النَّارِ وَهُوَ آخِرُ أَهْلِ الْجَنَّةِ دُخُولاً

الْجَنَّةَ فَيَقُولُ أَىْ رَبِّ اصْرِفْ وَجْهِى عَنِ النَّارِ فَإِنَّهُ قَدْ قَشَبَنِى رِيحُهَا وَأَحْرَقَنِى ذَكَاؤُهَا فَيَدْعُو اللَّهَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَدْعُوَهُ ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى هَلْ عَسَيْتَ إِنْ فَعَلْتُ ذَلِكَ بِكَ أَنْ تَسْأَلَ غَيْرَهُ. فَيَقُولُ لاَ أَسْأَلُكَ غَيْرَهُ. وَيُعْطِى رَبَّهُ مِنْ عُهُودٍ وَمَوَاثِيقَ مَا شَاءَ اللَّهُ فَيَصْرِفُ اللَّهُ وَجْهَهُ عَنِ النَّارِ فَإِذَا أَقْبَلَ عَلَى الْجَنَّةِ وَرَآهَا سَكَتَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَسْكُتَ ثُمَّ يَقُولُ أَىْ رَبِّ قَدِّمْنِى إِلَى بَابِ الْجَنَّةِ. فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ أَلَيْسَ قَدْ أَعْطَيْتَ عُهُودَكَ وَمَوَاثِيقَكَ لاَ تَسْأَلُنِى غَيْرَ الَّذِى أَعْطَيْتُكَ وَيْلَكَ يَا ابْنَ آدَمَ مَا أَغْدَرَكَ. فَيَقُولُ أَىْ رَبِّ وَيَدْعُو اللَّهَ حَتَّى يَقُولَ لَهُ فَهَلْ عَسَيْتَ إِنْ أَعْطَيْتُكَ ذَلِكَ أَنْ تَسْأَلَ غَيْرَهُ.

فَيَقُولُ لاَ وَعِزَّتِكَ. فَيُعْطِى رَبَّهُ مَا شَاءَ اللَّهُ مِنْ عُهُودٍ وَمَوَاثِيقَ فَيُقَدِّمُهُ إِلَى بَابِ الْجَنَّةِ فَإِذَا قَامَ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ انْفَهَقَتْ لَهُ الْجَنَّةُ فَرَأَى مَا فِيهَا مِنَ الْخَيْرِ وَالسُّرُورِ فَيَسْكُتُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَسْكُتَ ثُمَّ يَقُولُ أَىْ رَبِّ أَدْخِلْنِى الْجَنَّةَ. فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَهُ أَلَيْسَ قَدْ أَعْطَيْتَ عُهُودَكَ وَمَوَاثِيقَكَ أَنْ لاَ تَسْأَلَ غَيْرَ مَا أُعْطِيتَ وَيْلَكَ يَا ابْنَ آدَمَ مَا أَغْدَرَكَ. فَيَقُولُ أَىْ رَبِّ لاَ أَكُونُ أَشْقَى خَلْقِكَ.

فَلاَ يَـزَالُ يَـدْعُو اللَّـهَ حَتَّـى يَضْـحَكَ اللَّـهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مِنْهُ فَإِذَا ضَـحِكَ اللَّـهُ مِنْـهُ قَالَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ. فَإِذَا دَخَلَهَا قَالَ اللَّهُ لَهُ تَمَنَّهْ. فَيَسْأَلُ رَبَّهُ وَيَتَمَنَّى حَتَّـى إِنَّ اللَّـهَ لَيُذَكِّرُهُ مِنْ كَذَا وَكَـذَا حَتَّـى إِذَا انْقَطَعَـتْ بِـهِ الأَمَـانِىُّ قَـالَ اللَّـهُ تَعَـالَى ذَلِـكَ لَـكَ وَمِثْلُهُ مَعَهُ ». قَالَ عَطَاءُ بْـنُ يَزِيـدَ وَأَبُـو سَعِيدٍ الْخُدْرِىُّ مَعَ أَبِى هُرَيْرَةَ لاَ يَرُدُّ عَلَيْهِ مِـنْ حَـدِيثِهِ شَـيْئًا. حَتَّـى إِذَا حَـدَّثَ أَبُـو هُرَيْرَةَ أَنَّ اللَّهَ قَالَ لِـذَلِكَ الرَّجُـلِ وَمِثْلُـهُ مَعَهُ. قَالَ أَبُو سَعِيدٍ وَعَشَرَةُ أَمْثَـالِهِ مَعَـهُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ. قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ مَـا حَفِظْـتُ إِلاَّ قَوْلَهُ ذَلِكَ لَـكَ وَمِثْلُـهُ مَعَـهُ. قَـالَ أَبُـو سَعِيدٍ أَشْهَدُ أَنِّى حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ -صلى الله عليه وسـلم- قَـوْلَهُ ذَلِـكَ لَـكَ وَعَشَرَةُ أَمْثَـالِهِ. قَـالَ أَبُـو هُرَيْـرَةَ وَذَلِـكَ الرَّجُـلُ آخِـرُ أَهْـلِ الْجَنَّـةِ دُخُـولاً الْجَنَّـةَ.

”Rekli su ljudi Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: Da li ćemo vidjeti našeg Gospodara na Sudnjem danu? Pa im je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: Da li se razilazite oko toga da li je moguće vidjeti mjesec u vedroj noći kada nema oblaka? Pa su rekli: Ne, o Allahov Poslaniče, pa im je dodao: Da li sumnjate može li se vidjeti Sunce tokom dana kada nema oblaka? Pa su rekli: Ne, o Allahov Poslaniče! I

rekao je alejhi selam: Također vi ćete vidjeti vašeg Gospodara kada skupi ljude na Sudnjem danu, te će im reći ko bude obožavao nešto neka to sada slijedi! Pa će poći za Suncem oni što su obožavali Sunce, također poći će za Mjesecom oni što su Mjesec obožavali, a obožavaoci taguta će krenuti za njima sve dok ne ostane ovaj ummet i sa njima munafici nakon čega će im doći Allaha, dželle ša'nuhu, u liku koji ne poznaju pa će im reći: Ja sam vaš Gospodar! Pa će reći: Allahu se utječemo od tebe, mi ovo naše mjesto nećemo ostaviti sve dok ne dođe naš Gospodar kada ćemo Ga prepoznati! Pa će im doći Allah u liku koji poznaju i reći ja sam vaš Gospodar, pa će reći: da ti si naš Gospodar pa će ga slijediti nakon čega će biti postavljen most (Sirat) iznad Džehennema pa ću biti ja i moj ummet prvi kojima će biti dozvoljeno da ga pređu i niko neće pričati osim poslanika koji će toga dana govoriti: „Allahu spasi, spasi“ i u Džehennemu ima dolina poput doline Es-Sa'dan, da li ste vidjeli Es-Sa'dan? Pa će reći ashabi: Da, o Allahov Poslaniče! Te je dodao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: Ta dolina je poput Es-Sa'dana osim što niko ne zna kolika je njena dubina (veličina) osim Allaha i preko nje će prelaziti ljudi na osnovu svojih djela tako da će neki puzati sve dok ne pređu i sve tako dok Allah ne obračuna među robovima i kada htjedne da izvede ljude iz vatre svojom Milošću koga htjedne

naredit će Melekima da izvedu iz vatre onoga koji nije Allahu činio širk od onih koje Allah bude želio da izvede od onih koji su izgovarali LA ILAHE ILLELLAH pa će ih prepoznati u vatri po tragovima sedžde koje neće vatra da proguta dok će ostale dijelove sina Adema da proguta, jer je to Allah zabranio vatri da gori! Pa će ih izvesti iz vatre a već su vatri izgorjeli te potom će ih posuti „vodom života“ iz koje će da izrastu kao što sjeme izrasta iz plodna tla nakon čega će Allah da okonča obračun među robovima. A ostat će čovjek koji je licem okrenut ka vatri i on je posljednji stanovnik Dženneta koji će ući u Džennet, pa će reći: O moj Gospodaru odstrani moje lice od vatre, ona me je ispržila svojom toplinom (plamenom)! Nakon toga on će da dovi Allahu onako kako ga bude Allah nadahnuo (šta bude želio) i koliko bude želio dugo da to traje te će reći Allah, subhanehu ve te'ala: Ukoliko to otklonim od tebe hoćeš li opet ponovna da Me moliš i tražiš nešto novo? Pa će reći: Ne, neću tražiti ništa drugo mimo ovoga! Te će Allahu da dadne ugovor i obećanje i Allah će otkloniti od njegova lica vatru onoliko koliko On bude želio, te će se približi Džennetu i šutit će onoliko koliko Allah bude želio, te će potom reći: Gospodaru moj primakni me Džennetskim vratima! Na što će mu reći Allaha: A zar nisi mi dao ugovor i obećanje da nećeš više tražiti ništa osim onoga što sam ti već dao, teško tebi sine Ademov šta te

ponukalo da prekršiš obećanje?! Pa će reći: O moj Gospodaru i dovit će tako dugo sve dok Allah ne kaže: Ukoliko ti dadnem ovo hoćeš li opet da tražiš nešto drugo? Pa će reći: Ne tako mi Tvoje veličine! Te će da dadne Allahu ugovor i obećanje onako kako to bude Allah želio, te će se primaknuti Džennetu i odškrinut će se vrata Džennetska tako da će vidjeti šta ima u Džennetu od uživanja i dobra pa će zašutjeti tako dugo koliko Allah bude želio. Nakon toga će opet reći: Gospodaru moj uvedi me u Džennet?! Na što će mu reći Allaha: A zar nisi mi dao ugovor i obećanje da nećeš više tražiti ništa osim onoga što sam ti već dao, teško tebi sine Ademov šta te ponukalo da prekršiš obećanje?! Pa će reći: O moj Gospodaru da ne bude od najnesretni tvoji stvorenja i neće prestati doviti Allahu sve dok Allaha ne nasmije (dok se Allah ne nasmije) i kada se Allah nasmije reći će: Uđi u Džennet! I kada uđe u Džennet reče Allah, on ima opet želju i tražit će sve dok bude imao želja sve dok ga Allah ne spomene kao takvog, potom kada prestanu mu želje reći će Mu Allah: Tebi pripada to i još toliko!“

Nakon toga, kada bi taj hadis pričao Ebu Hurejra, Ebu Seid El-Hudrijj, radijjallahu anhu, bi dodao samo nakon što bi Hurejra rekao: „Tebi pripada to i još toliko!“ on bi dodao i još deset puta tako. Na što je rekao Ebu Hurejra, nisam zapamtio to osim kako sam rekao, te bi Ebu Seid, radijjallahu anhu

rekao: Svjedočim da sam ja to zapamtio od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: To tebi pripada i još deset puta tako! I onda je Ebu Hurejra, radijjallahu anhu rekao: I to je zadnji čovjek koji će ući u Džennet!

Oni koje Allah izvede iz vatre su prepoznati od strane meleka po tragovima sedžde, pa tako sve dok i zadnji čovjek ne uđe u Džennet. I obaveza je da se dvosmisleni dokazi vrate na one jasne, pa ono što bi se eventualno u njima našlo i moglo da razumije dvosmisleno, vrati na ono što je jasno i lahko shvatljivo.

Kada je u pitanju njihovo dokazivanje dijelom hadisa: *„Nisu uradili nikada nikakva dobra...“* od Ebu Seida El-Hudrija, radijjallahu anhu, koji smo prethodno citirali – pa to je također od stvari koje su dvosmislene (Muštebih) i odgovor na njih je ustvari na dva načina:

- Značenje riječi *„...nisu uradili nikada nikakva dobra...“*, ova riječ "dobra" je sveobuhvatna kao i riječ "nikada" koja isključuje svako mogućnost dobrog dijela, odnosno oni nemaju imana baš ni koliko jedan trun i oni su od kafira!!!

Pa ako kažu, značenje riječi „dobra“ obuhvata ono što je iznad osnove tj. svjedočenja šehadeta kao što se to razumije iz ostali hadisa, ili na što oni upućuju. Kažemo također upućuju drugi hadisi da pod riječju "dobra" misli se na ono što je više od samoga namaza također kao što je u hadisu: *„Posljednji koji će da uđe u Džennet...“* i svi drugi hadisi koji govore o kufr ostavljača namaza.

- Riječi: *„Nisu uradili nikada nikakva dobra...“* je također spomenut u istom kontekstu u drugim hadisima, u

kojima se jasno vidi šta je ciljano tim riječima – nakon čega i značenje hadisa i ovi riječi bude jasno.

Od ovih hadisa, je i hadis čovjeka koji je ubio devedeset i devet ljudi, potom ubio pobožnjaka kojim je napunio stotinu ubijeni ljudi. Nakon toga obavijestio ga je alim (učenjak) da za njega ima tevbe (pokajanja) te je taj čovjek umro prije nego što je stigao do mjesta u kome su živjeli dobri ljudi, pa su se oko njega počeli da raspravljaju meleki milosti i meleki azaba, te su rekli meleki azaba: On nikada nije uradio nikakvo dobro djelo, dok su meleki rahmeta (milosti) kazali: On je krenuo ka Allahu pokajavši se...[50] a svi ovi meleki su iskreni kada je u pitanje opisivanje toga čovjeka, oni ne lažu niti griješe – pa se iz hadisa vidi ustvari ono o čemu sam kontekst hadisa govori, odnosno da su meleki azaba željeli svojim riječima da kažu: Da se je ovaj čovjek ogriješio prema sebi i da nije nikada uradio dobro djelo tj. da je on prekriven samo lošim djelima kao što je to zabilježeno u drugom hadisu: „Da se je čovjek ogriješio prema sebi“ a u drugoj predaji: „Nikada nije uradio dobro djelo“ te je rekao svojoj porodici: „Kada ja umrem vi me spalite, a potom u more bacite...“[51]

Pa riječi iz prvoga hadisa („Da se je čovjek ogriješio prema sebi“) je ustvari tefsir (pojašnjenje) značenja druge predaje („Nikada nije uradio dobro djelo“) i na osnovu ovoga spoznali smo šta je ustvari značenje riječi: „Nikada nije uradio nikakvo dobro djelo“ tj. oni su se ogriješili prema sebi čineći grijehe tako da je nestalo svih dobrih dijela od ovoga israfa (pretjerivanja i griješenja). A dokaz više za ovo jeste i ono što kruži na jeziku ljudi kada vide čovjeka da čini svakojake grijehe i ako klanja pet namaza koji ga ne spriječe od loši djela: „U tome čovjeku nema nikakva dobra...“

A ako bi bili upitani o tome čovjeku da li je on ostavio namaz? Rekli bi: Ne, no dodali bi on je kao i oni što ne klanjaju ukoliko ga njegov namaz ne odvraća od razvrata i grijeha. I sa ovim

[50] Muttefekun Alejhi

[51] Muttefekun Alejhi

rečenim inša'Allah prestaje svaka sumnja ili nedoumica oko ovoga hadisa.

* * *

ZAVRŠETAK

Namaz je najveći vid vjere i osnova svih ibadeta, i njegova stroga obaveza (Farz) ne spada sa čovjeka iz stanja u stanje sve dok mu je razum prisutan a što je ustvari glavna razlika sa svim ostalim farzovima. Namazom je obavezao Allah slobodnog i roba, muško i žensko, putnika i čovjeka koji je kod kuće, zdravoga i bolesnoga, bogatoga i siromašnoga, mladića i starca, čovjeka koji je siguran, i onoga koji živi u strahu, kao i u miru i u ratu. To je najčešće spomenuti ibadet u Kur'anu i Sunnetu, njega je Allah propisao između ostali ibadeta kada je rekao: *„Allahu na tle padajte i Njega obožavajte“* i on je prvi dio vjere koji potvrđuje čovjekov iman pojašnjavajući ko je od pripadnika imana a ko od pripadnika kufra, rekao je Allah dželle ša'nuhu:

ٹ ڈ ڇ ڃ ڇ ڇ ڃ ڃ ڇ ڇ ڍ ڍ ڎ ڎ ڎ

ڎ ڇ الحجر: ٩٨ - ٩٩

„Zato veličaj Gospodara svoga i hvali Ga, i sedždu obavljaj i sve dok si živ, Gospodaru svome se klanjaj!“

Neka je svaka hvala Allahu, subhanehu ve te'ala, s čijom blagodati završavaju se sva dobra djela! Neka je salavat i selam na Njegovog roba i poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, na njegovu porodicu, supruge, potomke, sve ashabe i sve koji ih slijede u dobru do Sudnjega dana. Molim Te, Uzvišeni Allahu, da ovaj trud učiniš iskrenim radi Tvoga Plemenitog lica i da njime okoristiš Svoje robove. Slavljen neka si Ti, Gospodaru moj, i hvaljen. Nema istinskog boga osim Tebe.

Od Tebe oprosta tražim i Tebi se kajem.